

Kwartaalmonitor Industrie

Vierde kwartaal 2017

Industriële omzet stijgt opnieuw

- Industrie
- Voedings- en genotmiddelenindustrie
- Aardolie-, chemische, farmaceutische, rubber- en kunststofproductenindustrie
- Basismetaal- en metaalproductenindustrie
- Elektrotechnische en machine-industrie
- Transportmiddelenindustrie
- Overige industrie

De omzet in de Nederlandse industrie is in het vierde kwartaal van 2017 gestegen. Producenten behaalden 6,7 procent meer omzet dan in het vierde kwartaal van 2016. Binnen Nederland ging de omzet met 2,6 procent omhoog, buiten Nederland met 9,0 procent. Ook de gemiddelde industriële dagproductie groeide, voor het negende kwartaal op rij. Het producentenvertrouwen lag op het hoogste niveau sinds 1985 en ondernemers verwachtten voor het eerste kwartaal van 2018 een prijsstijging.

Kerncijfers Industrie

	2016		2017			
	III	IV	I	II	III	IV
Industrie						
productie	2,6	3,4	3,3	3,0	4,3	5,0
omzet	-3,2	1,1	10,7	7,2	5,5	6,7
prijzen	-3,4	2,5	10,3	5,9	3,9	3,8
faillissementen	79	101	64	87	63	61

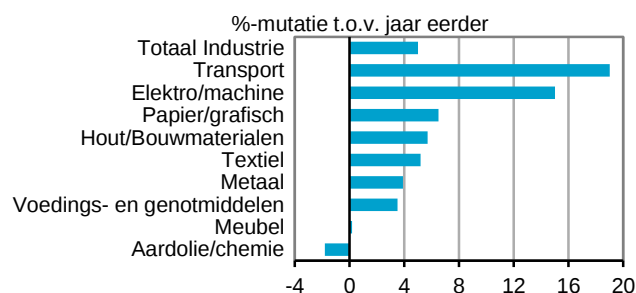
Bron: CBS

Industrie

Productie industrie neemt toe

De gemiddelde dagproductie in de industrie steeg in het vierde kwartaal van 2017 voor het negende achtereenvolgende kwartaal, met 5,0 procent. Afgezien van een productieafname in de aardolie-, chemische, farmaceutische, rubber- en kunststofproductenindustrie (-1,8 procent), nam de productie in iedere branche toe. De voornaamste productiestijgingen vonden plaats in de elektrotechnische en machine-industrie (15,0 procent) en de transportmiddelenindustrie (19,0 procent). In de elektrotechnische en machine-industrie steeg de productie in iedere deelbranche, waarbij de productietoename het hoogst was voor de elektrotechnische industrie (18,5 procent). In de transportmiddelenindustrie ging de productie omhoog bij de autoproducenten (24,5 procent), maar omlaag bij de producenten van ander vervoer (-1,7 procent).

Productievolume per gemiddelde werkdag, industriebranches

Bron: CBS

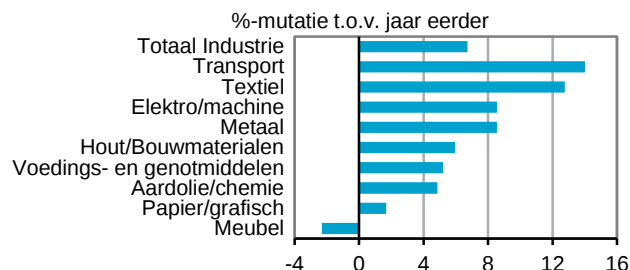
Nijverheid; productie en omzetontwikkeling en index (2010=100)

Omzet industrie stijgt

De omzet in de industrie steeg in het vierde kwartaal van 2017 met 6,7 procent en is hiermee voor het vijfde achtereenvolgende kwartaal toegenomen. Op de buitenlandse markt was de omzetgroei van 9,0 procent hoger dan de omzetgroei van 2,6 procent in het binnenland. In bijna alle branches nam de omzet toe ten opzichte van dezelfde periode in 2016. Alleen in de meubelindustrie was er een negatieve omzetontwikkeling van 2,3 procent. De voornaamste omzettoename vond plaats in de transportmiddelenindustrie (14,0 procent). Hier boekten autoproducenten 27,7 procent meer omzet dan een jaar eerder.

Ook voor het gehele jaar 2017 groeide de omzet (7,5 procent). De buitenlandse omzetgroei was voor 2017 forsere dan de binnenlandse omzetgroei.

Omzet, industriebranches

Bron: CBS

[Nijverheid; productie en omzetontwikkeling en index \(2010=100\)](#)

Grootste prijsstijging in aardolie-industrie

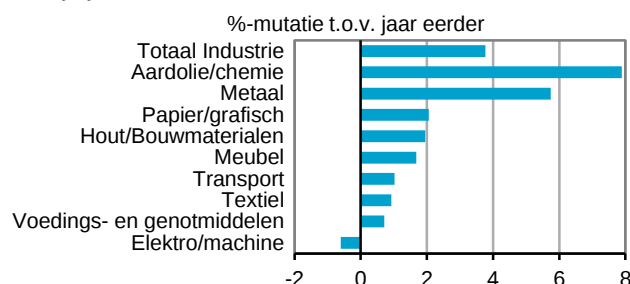
De afzetprijzen in de gehele industrie waren in het vierde kwartaal 3,8 procent hoger dan in dezelfde periode in 2016. Binnen Nederland lagen de prijzen 3,6 procent hoger. Voor de buitenlandse markt was de prijsstijging 3,9 procent. De afzetprijzen stegen over heel 2017 met 5,9 procent.

De afzetprijzen stegen in het vierde kwartaal het meest in de deelbranche aardolie-industrie, namelijk 10,3 procent. Ook in de basismetaalindustrie stegen de afzetprijzen stevig ten opzichte van een jaar eerder (9,8 procent).

In de meeste Europese landen stegen de afzetprijzen in het vierde kwartaal. Noorwegen liet met 6,2 procent de grootste prijsstijging zien.¹

¹ Bron: Eurostat

Afzetprijzen, industriebranches

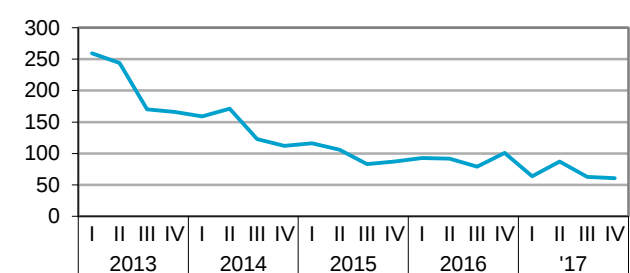
Bron: CBS

[Statline: Producentenprijsindex](#)

Minder faillissementen

In het vierde kwartaal van 2017 werden 61 faillissementen in de industrie uitgesproken. Dat zijn er 2 minder dan in het vorige kwartaal en 40 minder dan in dezelfde periode een jaar eerder. Vooral in de overige transportmiddelenindustrie is het aantal uitgesproken faillissementen gedaald ten opzichte van een jaar eerder. In deze deelbranche zijn o.a. producenten van schepen, treinen, vliegtuigen en (brom)fietsen actief. In het vierde kwartaal van 2016 werden er nog 15 faillissementen uitgesproken, terwijl dat aantal in het vierde kwartaal in 2017 op nul lag. Ook in de machine-industrie daalde het aantal uitgesproken faillissementen aanzienlijk. In deze deelbranche werden 8 faillissementen minder uitgesproken (van 12 naar 4) in vergelijking met het vierde kwartaal van 2016. Over heel 2017 daalde het aantal faillissementen ten opzichte van 2016 met 90 naar 275 uitgesproken faillissementen.

Aantal faillissementen, totale industrie

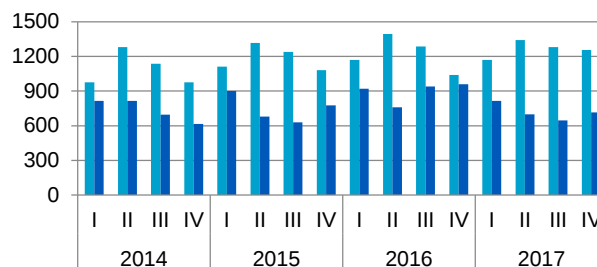
Bron: CBS

[Statline: Uitgesproken faillissementen](#)

Meer starters, minder stoppers

In het vierde kwartaal van 2017 werden ongeveer 1 255 bedrijven gestart in de industrie. Dat is een stijging van ongeveer 21 procent in vergelijking met hetzelfde kwartaal een jaar eerder. Daarnaast sloten in de industrie ongeveer 715 bedrijven definitief hun deuren. In vergelijking met het vierde kwartaal van 2016 ligt het aantal stoppers zo'n 25 procent lager. Aan het eind van het vierde kwartaal waren er in totaal 63 240 bedrijven actief in de industrie. Daarmee is het aantal bedrijven in deze sector op jaarbasis ongeveer met 3,7 procent gestegen.

Aantal oprichtingen en opheffingen, totale industrie

Bron: CBS

[Bedrijven; oprichtingen, bedrijfsgrootte, rechtsvorm, SBI 2008](#)

[Bedrijven; opheffingen, bedrijfsgrootte, rechtsvorm, SBI 2008](#)

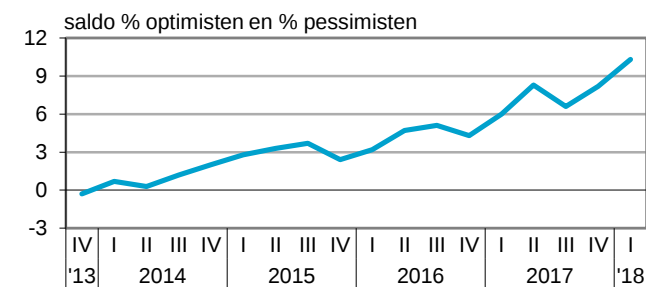
Producentenvertrouwen op hoogste niveau sinds 1985

Het vertrouwen van industriële ondernemers is verder toegenomen en staat in januari met 10,3 op het hoogste niveau sinds het begin van de meting in januari 1985. Sinds begin 2014 overheerst het positieve sentiment onafgebroken.

Het producentenvertrouwen is samengesteld uit drie deelindicatoren: de verwachte bedrijvigheid, het oordeel over de orderpositie en het oordeel over de voorraden. De verwachte bedrijvigheid staat ook op het hoogste niveau sinds het begin van de meting 33 jaar geleden. Het oordeel over de orderpositie staat ook op een zeer hoog niveau, maar is licht afgenomen ten opzichte van het voorgaande kwartaal. Over hun voorraden denken ondernemers nagenoeg hetzelfde als drie maanden geleden.

Aan het begin van het eerste kwartaal van 2018 bedroeg de bezettingsgraad van de productie-installaties 83,5 procent, tegen 83,3 aan het begin van het vierde kwartaal 2017.

Producentenvertrouwen

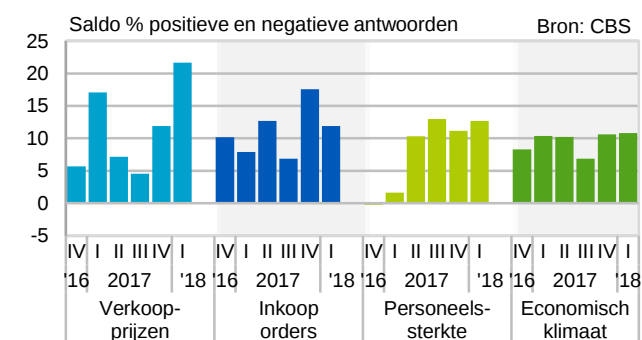
Bron: CBS

[Producentenvertrouwen; stemmingsindicator van de industrie](#)

Veel producenten verwachten prijsstijging

Per saldo verwacht 22 procent van de industriële ondernemers in het eerste kwartaal van 2018 stijgingen van de verkoopprijzen. Daarmee is het aantal ondernemers dat prijsstijgingen voorziet groter dan in het voorgaande kwartaal en dan in hetzelfde kwartaal vorig jaar. Per saldo 12 procent verwacht een toename van het aantal inkooporders. Dat is minder dan in het vierde kwartaal van 2017, maar meer dan in hetzelfde kwartaal vorig jaar. De verwachtingen met betrekking tot de personeelssterkte zijn positief. Per saldo voorziet 13 procent van de ondernemers een toename van de personeelssterkte in het eerste kwartaal van 2018. De verwachtingen voor het economisch klimaat bevinden zich al langere tijd op hetzelfde hoge niveau. Per saldo verwacht 11 procent van de producenten een verbetering van het economisch klimaat.

Verwachtingen

[Conjunctuurenquête Nederland](#)

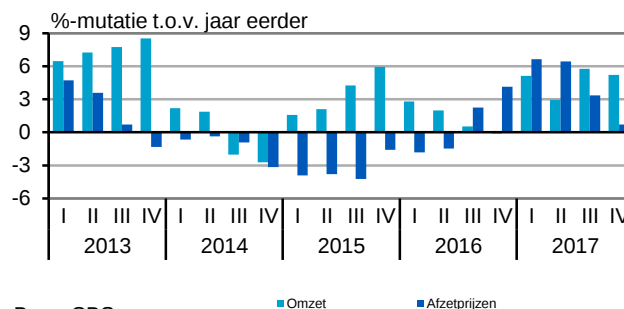
Voedings- en genotmiddelenindustrie

Omzettoename in voedings- en genotmiddelenindustrie

De omzet in de voedings- en genotmiddelenindustrie steeg in het vierde kwartaal van 2017 met 5,2 procent ten opzichte van hetzelfde kwartaal in 2016. De kwartaalomzet in de gehele branche steeg op de buitenlandse markt harder (8,5 procent) dan op de binnenlandse markt (1,5 procent). De afzetprijzen waren voor het zesde kwartaal op rij hoger dan een jaar eerder (0,7 procent). De afzetprijzen stegen in het buitenland harder dan op de binnenlandse markt.

Over heel 2017 is de omzet voor de voedings- en genotmiddelenindustrie 4,8 procent toegenomen ten opzichte van 2016; de prijzen stegen in 2017 met 4,2 procent in deze branche.

Omzet, afzetprijzen

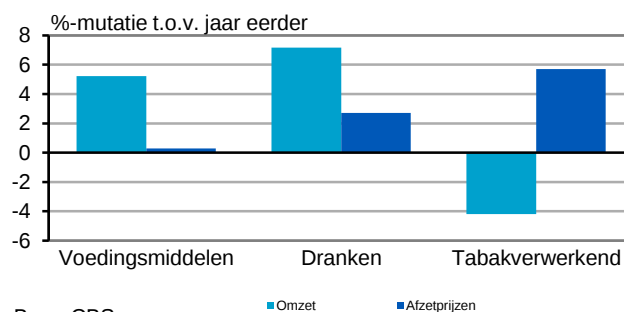
Bron: CBS

Nijverheid; productie en omzet, ontwikkeling en index (2010=100)

Omzet tabaksindustrie daalt

In de voedingsmiddelenindustrie en drankenindustrie nam de omzet zowel in het binnenland als in het buitenland toe. De tabaksindustrie liet echter een daling van de omzet zien van 4,2 procent in het vierde kwartaal van 2017. De totale omzet in de voedingsmiddelenindustrie en drankenindustrie nam met respectievelijk 5,2 procent en 7,2 procent toe. De afzetprijzen stegen in het vierde kwartaal in alle deelbranches. De prijsstijging was het grootst in de tabaksindustrie (5,7 procent). De afzetprijzen stegen hier het hardst op de buitenlandse markt (6,8 procent). Over heel 2017 groeide de omzet ten opzichte van 2016 in de drankenindustrie het hardst met 5,5 procent. De omzet nam ook toe in de voedingsmiddelenindustrie en tabaksindustrie met respectievelijk 4,7 procent en 1,5 procent.

Deelbranches: omzet, afzetprijzen

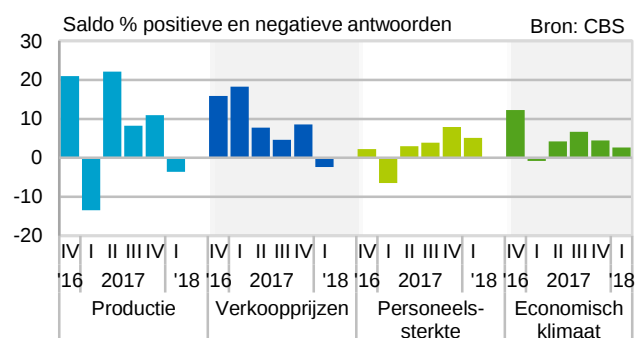
Bron: CBS

Nijverheid; productie en omzet, ontwikkeling en index (2010=100)

Stemming verslechterd ten opzichte van vorig kwartaal

Volgens per saldo 4 procent van de ondernemers in de voedings- en genotmiddelenindustrie zal de productie in het eerste kwartaal van 2018 lager uitkomen dan in het voorafgaande kwartaal. De verwachting is echter minder negatief dan in dezelfde periode vorig jaar. De verwachting voor het economisch klimaat is met een saldo van 3 gematigd positief. Per saldo verwacht 2 procent van de ondernemers de verkoopprijzen te verlagen. In hetzelfde kwartaal vorig jaar en ook drie maanden geleden werd juist een toename van de prijzen voorzien. Per saldo voorziet 5 procent van de ondernemers een toename van de personeelssterkte. Daarmee zijn de verwachtingen voor de personeelssterkte positiever dan een jaar geleden.

Verwachtingen

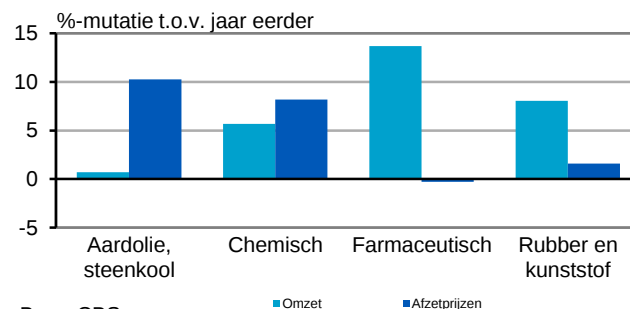
Conjunctuurenquête Nederland

Aardolie-, chemische, farmaceutische, rubber- en kunststofproductenindustrie

Kleinste omzettoename in aardolie-industrie

De omzet nam in het vierde kwartaal van 2017 in alle branches toe vergeleken met een jaar eerder. Gezamenlijk namen de branches 4,9 procent toe. Dit kwartaal liet de aardolie-industrie de kleinste omzettoename zien (0,7 procent). De afzetprijzen daalden in het vierde kwartaal alleen in de farmaceutische industrie. Over heel 2017 werd 8,1 procent meer omzet geboekt, waarbij alleen de farmaceutische industrie een omzetsdaling (-2,7 procent) liet zien. De afzetprijzen stegen met 12,0 procent, waarbij de aardolie-industrie met 20,2 procent de grootste stijging realiseerde.

Deelbranches: omzet, afzetprijzen

Bron: CBS

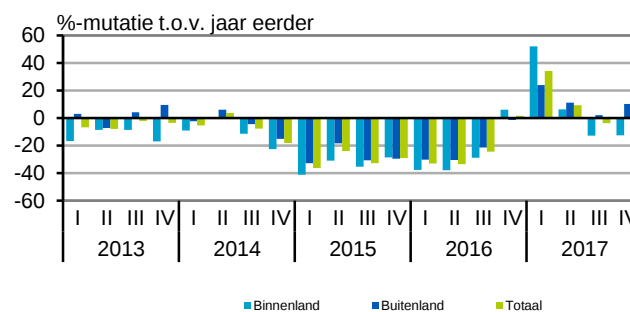
Nijverheid; productie en omzet, ontwikkeling en index (2010=100)

Binnenlandse omzet aardolie-industrie daalt

De omzet in de deelbranche aardolie-industrie nam in het vierde kwartaal toe met 0,7 procent vergeleken met een jaar eerder. De omzet binnenland nam in deze deelbranche af, namelijk met 12,6 procent. Buiten Nederland werd wel meer omzet geboekt (10,2 procent).

Over heel 2017 werd een omzettoename van 8,9 procent behaald ten opzichte van 2016. De buitenlandse omzet (11,5 procent) steeg in 2017 sterker dan de binnenlandse omzet (4,9 procent). Over heel 2017 was de prijsstijging op de binnenlandse markt (17,9 procent) lager dan de stijging op de buitenlandse markt (21,6 procent).

Aardolie-industrie: omzet, binnen- en buitenland

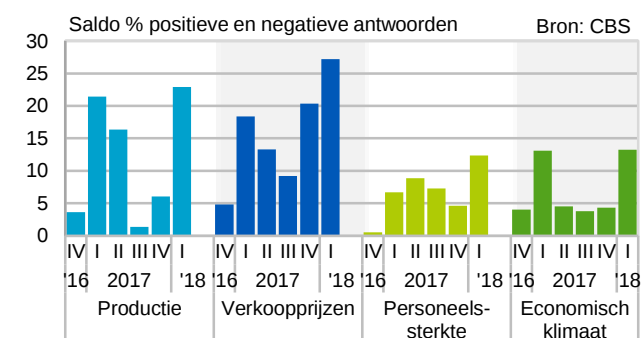
Bron: CBS

Nijverheid; productie en omzet, ontwikkeling en index (2010=100)

Verdere toename van verkoopprijzen verwacht

De afzetprijzen van de raffinaderijen en de chemische industrie zullen volgens per saldo 27 procent van de ondernemers stijgen in de eerste drie maanden van 2018. Daarmee is het aantal ondernemers dat prijsstijgingen verwacht aanzienlijk groter dan in het voorgaande kwartaal en dezelfde periode vorig jaar. Per saldo voorziet 23 procent van de ondernemers een productiegroei in de maanden januari, februari en maart. Dat is een flinke toename ten opzichte van het vorige kwartaal en ook meer dan in dezelfde periode vorig jaar. Verder verwacht per saldo 13 procent van de ondernemers een verbetering van het economisch klimaat in het eerste kwartaal. De vooruitzichten voor de werkgelegenheid zijn eveneens gunstig. Per saldo voorziet 12 procent van de ondernemers een groei van de personeelssterkte in de komende maanden.

Verwachtingen

Conjunctuurenquête Nederland

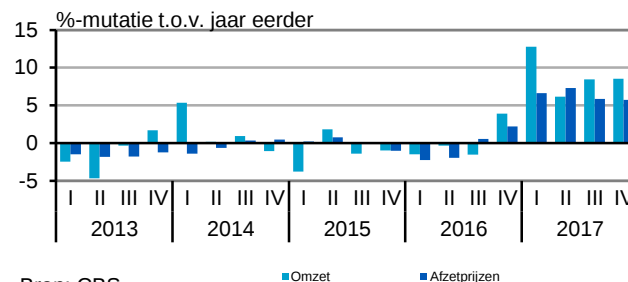
Basismetaal- en metaalproductenindustrie

Omzet basismetaal- en metaalproductenindustrie blijft toenemen

In de basismetaal- en metaalproductenindustrie nam de omzet in het vierde kwartaal van 2017 met 8,5 procent toe ten opzichte van dezelfde periode in 2016. De grootste bijdrage aan deze groei kwam van de buitenlandse markt (12,1 procent), maar ook binnen Nederland nam de omzet in deze branche toe (4,3 procent). Dit is het vijfde kwartaal op rij waarin de omzet toeneemt. De afzetprijzen stegen in het vierde kwartaal met 5,7 procent. In het binnenland stegen de afzetprijzen minder (4,8 procent) dan op de buitenlandse markt (7,1 procent).

Over heel 2017 is de totale omzet in de basismetaal- en metaalproductenindustrie met 8,9 procent gestegen, de grootste stijging in zes jaar.

Omzet, afzetprijzen

Bron: CBS

Nijverheid; productie en omzet, ontwikkeling en index (2010=100)

Omzetstijging basismetaalindustrie

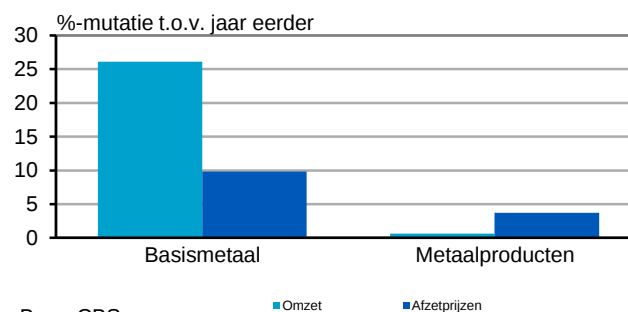
De omzet in de basismetaalindustrie nam in het vierde kwartaal van 2017 met 26,1 procent toe in vergelijking met dezelfde periode in 2016. Op de binnenlandse markt steeg de omzet met 34,3 procent, in het buitenland nam de omzet met 23,8 procent toe. De afzetprijzen stegen in het vierde kwartaal met 9,8 procent.

Over heel 2017 is de totale omzet in de basismetaalindustrie met 21,0 procent gestegen in vergelijking met het jaar ervoor. Hiermee behaalde deze deelbranche de grootste stijging in zeven jaar.

In de metaalproductenindustrie groeide de omzet in het vierde kwartaal van 2017 met 0,6 procent. De binnenlandse omzet daalde in deze deelbranche met 1,0 procent, de buitenlandse omzet nam met 2,7 procent toe. De afzetprijzen stegen in het vierde kwartaal met 3,7 procent.

Over heel 2017 is de totale omzet in de metaalproductenindustrie met 3,1 procent gestegen in vergelijking met 2016.

Deelbranches: omzet, afzetprijzen

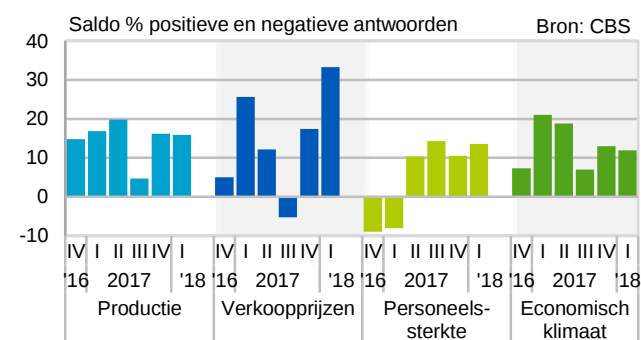
Bron: CBS

Nijverheid; productie en omzet, ontwikkeling en index (2010=100)

Weer prijsstijgingen verwacht

In de metaalindustrie verwacht per saldo 33 procent van de ondernemers een toename van de verkoopprijzen. Daarmee is het aantal ondernemers dat prijsstijgingen voorziet groter dan in het vorige kwartaal en ook groter dan in het eerste kwartaal van 2017. Net als in het voorgaande kwartaal verwacht per saldo 16 procent van de ondernemers een toename van de productie. Het economisch klimaat zal volgens per saldo 12 procent van de ondernemers in het eerste kwartaal verbeteren. Daarmee zijn ondernemers hierover minder gunstig gestemd dan een jaar geleden. Ondernemers zijn positief in hun verwachtingen met betrekking tot de personeelssterkte. Terwijl ondernemers hierover vorig jaar nog negatief gestemd waren, voorziet nu per saldo 14 procent van de ondernemers een toename van de personeelssterkte.

Verwachtingen

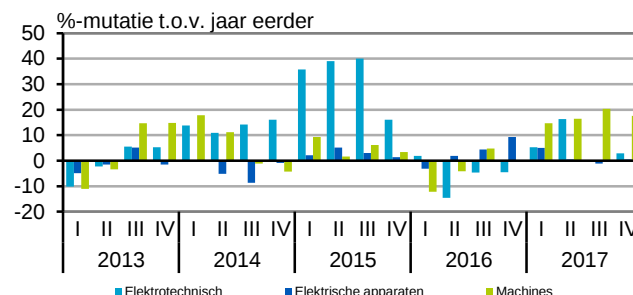
Conjunctuurenquête Nederland

Elektrotechnische en machine-industrie

Omzet machine-industrie neemt toe

De omzet in de elektrotechnische en machine-industrie nam in het vierde kwartaal van 2017 met 8,6 procent toe vergeleken met een jaar eerder. Deze omzetstijging is nagenoeg geheel toe te schrijven aan de machine-industrie (17,6 procent). In deze industrie steeg zowel de binnenlandse (12,7 procent) als de buitenlandse omzet (18,8 procent). In de elektrotechnische industrie en de elektrische apparatenindustrie nam de omzet met respectievelijk 2,9 procent en 0,5 procent toe. In de elektrotechnische industrie liet vooral de binnenlandse omzet een flinke stijging zien (22,9 procent). De totale jaaromzet in de elektrotechnische en machine-industrie nam met 9,9 procent toe ten opzichte van 2016. De binnenlandse omzet steeg harder (12,1 procent) dan de omzet op de buitenlandse markt (9,5 procent).

Deelbranches: omzet

Bron: CBS

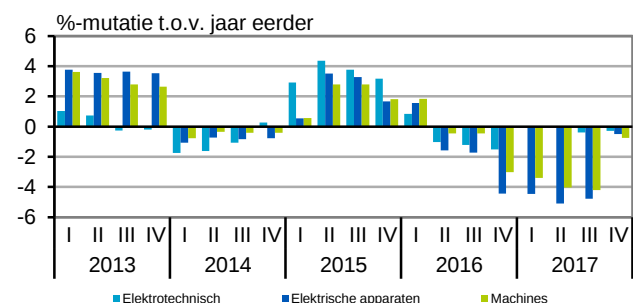
Nijverheid; productie en omzet, ontwikkeling en index (2010=100)

Afzetprijzen weer gedaald

In het vierde kwartaal van 2017 daalden de afzetprijzen van de elektrotechnische en machine-industrie met 0,6 procent. De afzetprijzen in de elektrotechnische industrie, de elektrische apparatenindustrie en de machine-industrie daalden respectievelijk 0,3 procent, 0,5 procent en 0,7 procent. Net als in het derde kwartaal van 2017 daalden in alle drie de deelbranches de prijzen op de buitenlandse markt. De prijzen op de binnenlandse markten stegen.

Over heel 2017 lagen de prijzen 2,6 procent lager dan in 2016. De prijzen daalden net als het jaar ervoor in alle deelbranches. In alle deelbranches daalden de prijzen op de buitenlandse markt terwijl de prijzen op de binnenlandse markt juist stegen.

Deelbranches: afzetprijzen

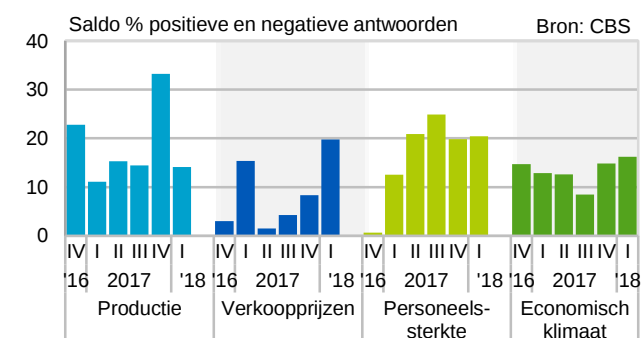
Bron: CBS

Productenprijsindex; afzetprijzen naar bedrijfstak SBI 2008, 2010=100

Veel ondernemers verwachten prijsstijgingen

In de elektrotechnische en machine-industrie zijn de verwachtingen voor het eerste kwartaal van 2018 gunstig. Met een saldo van 14 is het aantal ondernemers dat een toename van de productie verwacht kleiner dan drie maanden geleden, maar nog steeds groter dan het aantal dat een afname verwacht. In het eerste kwartaal voorziet, net als in het afgelopen kwartaal, per saldo 20 procent van de ondernemers een toename van de personeelssterkte. Ook de verwachtingen voor het economisch klimaat zijn gunstig. Met een saldo van 16 zijn ondernemers hierover nagenoeg even positief als drie maanden geleden. Het aantal ondernemers dat een stijging van de verkoopprijzen verwacht is met een saldo van 20 groter dan drie maanden geleden.

Verwachtingen

Conjunctuurenquête Nederland

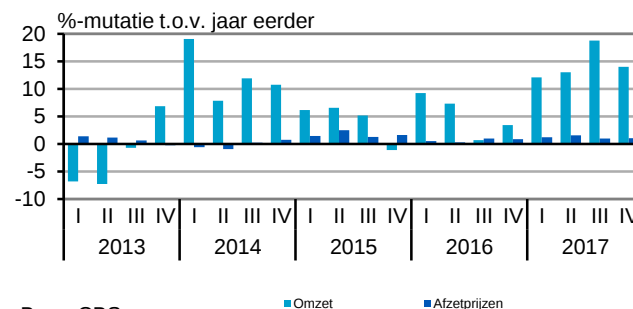
Transportmiddelenindustrie

Omzet transportmiddelenindustrie stijgt

De omzet in de transportmiddelenindustrie lag in het vierde kwartaal van 2017 voor het achtste kwartaal op rij hoger dan een jaar eerder (14,0 procent). De omzet nam toe in het buitenland (18,0 procent) en daalde in het binnenland (-0,7 procent). De binnenlandse omzet nam af voor de groep producenten die behoren tot de overige transportmiddelenindustrie (-21,3 procent). Deze groep producenten bestaat o.a. uit producenten van schepen, treinen, vliegtuigen, militaire gevechtsvoertuigen en (brom)fietsen. In de transportmiddelenindustrie kwamen de afzetprijzen in het vierde kwartaal 1,0 procent hoger uit dan een jaar eerder.

Over heel 2017 lagen de omzet en de afzetprijzen respectievelijk 14,3 procent en 1,2 procent hoger dan in 2016.

Omzet, afzetprijzen

Bron: CBS

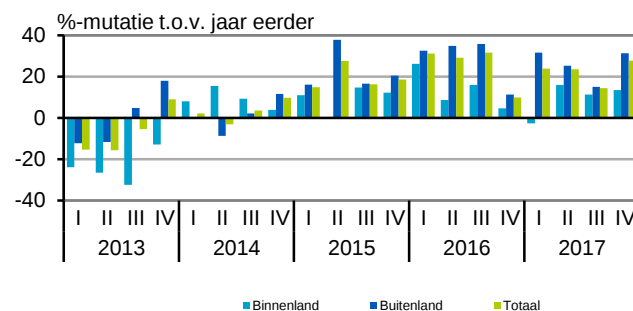
Niiverheid; productie en omzet, ontwikkeling en index (2010=100)

Omzet auto-industrie blijft stijgen

De omzet nam opnieuw toe voor autoproducenten. Zij behaalden voor het veertiende kwartaal op rij een omzetstijging ten opzichte van een jaar eerder, in het vierde kwartaal bedroeg de stijging 27,7 procent. De autoproducenten boekten flink meer omzet in het buitenland (31,2 procent). In het binnenland nam de omzet minder stevig toe, met 13,5 procent. De afzetprijzen stegen in het vierde kwartaal met 1,2 procent ten opzichte van een jaar eerder.

Ook over heel 2017 genomen was de buitenlandse omzetstijging (25,8 procent) forsere dan de binnenlandse omzetstijging (9,2 procent). De totale omzet lag 22,6 procent hoger dan een jaar eerder.

Auto-industrie: omzet, binnen- en buitenland

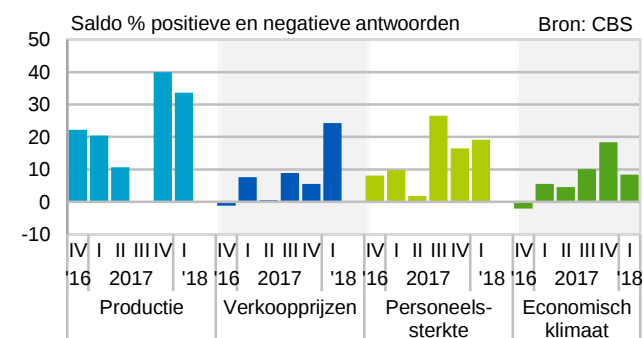
Bron: CBS

Niiverheid; productie en omzet, ontwikkeling en index (2010=100)

Veel ondernemers verwachten prijsstijging

Per saldo 34 procent van de ondernemers in de transportmiddelenindustrie verwacht een toename van de productie in het eerste kwartaal van 2018. In vergelijking met vorig jaar zijn ondernemers positiever over hun productievooruitzichten. Per saldo voorziet 24 procent van de ondernemers prijsstijgingen. Daarmee is het aantal ondernemers dat prijsstijgingen voorziet beduidend groter dan drie maanden geleden en dan in het eerste kwartaal van 2017. Met een saldo van 19 zijn ondernemers positief gestemd over de personeelssterkte. Ondernemers zijn met een saldo van 8 positief over het economisch klimaat, maar minder positief dan in het vierde kwartaal van vorig jaar.

Verwachtingen

Conjunctuurenquête Nederland

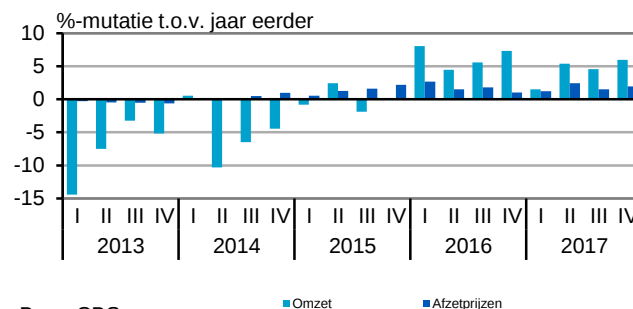
Overige industrie

Hout- en bouwmaterialenindustrie

De omzet in de hout- en bouwmaterialenindustrie nam in het vierde kwartaal met 6,0 procent toe ten opzichte van het hetzelfde kwartaal in 2016. In oktober steeg de omzet met 10,8 procent het hardst. Van de twee deelbranches groeide afgelopen kwartaal de omzet in de bouwmaterialenindustrie (7,5 procent) harder dan in de houtindustrie (2,2 procent). De afzetprijzen lagen in het vierde kwartaal 2,0 procent hoger dan vorig jaar. De hout- en bouwmaterialenindustrie heeft al 16 kwartalen achtereenvolgend te maken met prijsstijgingen.

Over heel 2017 stegen de omzet en de afzetprijzen met respectievelijk 4,4 procent en 1,8 procent.

Omzet, afzetprijzen

Bron: CBS

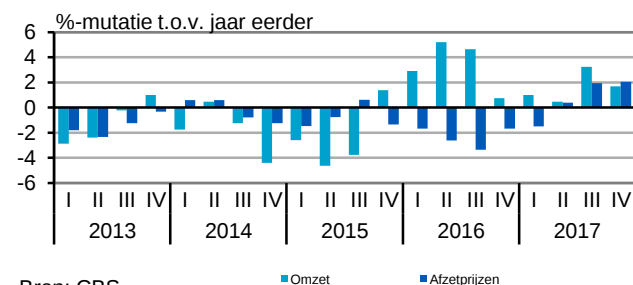
Nijverheid; productie en omzet, ontwikkeling en index (2010=100)

Papierindustrie en grafische industrie

De omzet en afzetprijzen in de papier- en grafische industrie namen in het vierde kwartaal met respectievelijk 1,7 procent en 2,1 procent toe ten opzichte van dezelfde periode vorig jaar. In de papierindustrie groeide de omzet met 6,3 procent. Hier nam de binnenlandse omzet en buitenlandse omzet met respectievelijk 4,5 procent en 7,3 procent toe. De grafische industrie kende daarentegen voor het vierde kwartaal op rij een omzetafname. In het vierde kwartaal was de omzetsdaling 7,0 procent door negatieve omzetontwikkelingen op zowel de binnenlandse als op de buitenlandse markt.

Over heel 2017 stegen de omzet en de afzetprijzen met respectievelijk 1,6 en 0,7 procent.

Omzet, afzetprijzen

Bron: CBS

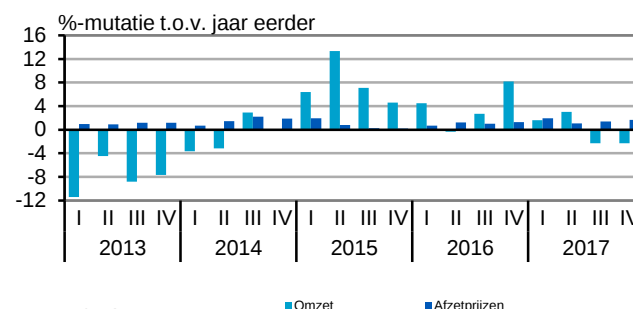
Nijverheid; productie en omzet, ontwikkeling en index (2010=100)

Meubelindustrie

De meubelindustrie behaalde in het vierde kwartaal 2,3 procent minder omzet ten opzichte van vorig jaar. De voornaamste daling vond plaats op de buitenlandse markt (-4,7 procent). In de meubelindustrie stegen de afzetprijzen in het vierde kwartaal met 1,7 procent. Binnen Nederland was er sprake van een prijsstijging van 2,1 procent, op de buitenlandse markt stegen de afzetprijzen met 0,3 procent.

Over heel 2017 is de omzet vrijwel gelijk gebleven en stegen de afzetprijzen met 1,5 procent ten opzichte van 2016.

Omzet, afzetprijzen

Bron: CBS

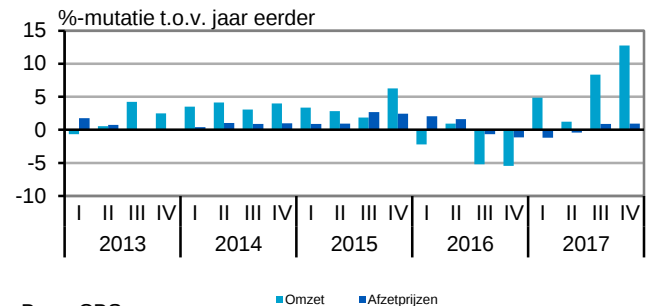
Nijverheid productie en omzet, ontwikkeling en index (2010=100)

Textiel-, kleding- en leerindustrie

De textiel-, kleding- en leerindustrie zette in het vierde kwartaal 12,8 procent meer om dan een jaar eerder. Dit is de grootste groei sinds het vierde kwartaal van 2010. Op de buitenlandse markt vond de voornaamste groei plaats (14,0 procent), maar ook binnen Nederland was er een aanzienlijke omzetstijging (9,6 procent). Het buitenlandse groeicijfer was voornamelijk te danken aan de textielbranche die buiten Nederland een plus van 15,3 procent behaalde.

Over heel 2017 nam de omzet met 6,7 procent toe en bleef het prijsniveau vrijwel gelijk ten opzichte van een jaar eerder.

Omzet, afzetprijzen

Nijverheid; productie en omzet, ontwikkeling en index (2010=100)

Opmerkingen betreffende deze publicatie

- Deze publicatie is samengesteld op basis van de cijfers die op 16 februari 2018 beschikbaar waren. Mogelijk zijn er op het moment van lezen actuelere cijfers beschikbaar; deze kunt u vinden via de links onder de grafieken.
- De cijfers zijn doorgaans niet gecorrigeerd voor seizoeninvloeden. Indien dit wel het geval is, staat dit aangegeven in de tekst/grafiek.

Colofon

Tekst Sector Bedrijfsstatistieken Den Haag (EBD)

Datum 16 februari 2018

Meer informatie

CBS Infoservice: [infoservice online](#)

Telefonisch: 088 5707070

Media:

CBS Persdienst: persdienst@cbs.nl

Telefonisch: 070 3374444

De staat van het MKB

Op zoek naar cijfers voor het midden- en kleinbedrijf?

Behoeft u uitsplitsingen naar bedrijfsleeftijd, mate van groei, bedrijfsgrootte of bedrijfstak binnen het MKB?

Bezoek dan www.staatvanhetmkb.nl en volg

[@staatvanhetmkb.nl](https://twitter.com/staatvanhetmkb) op Twitter.